

សៀវភៅដានីយ៍លៃ - លខេមួយរយប៉ែតសិបបួន

អាទិទពេលវេលាសម្រាប់កុំបែកបែកយមនុស្សស្រស់

សច្ចកុត្តិសារភាពដ៏ជ្រាលជ្រៅរបស់ពាក្យស និងនិយមន័យបង្កប់របស់វា

Jeff Pippenger

2024-04-15

នៅពេលពាក្យសមានបង្ហាញចម្លើយរបស់គាត់ចំពោះសំណួររបស់ព្រះគ្រីស្ទអំពីថា ពួកសិស្សនិយាយថាព្រះគ្រីស្ទជានរណា នោះគាត់បានបញ្ជាក់ថា ព្រះយេស៊ូវគឺជាព្រះអង្គគង់លែងបានត្រូវចាក់បុរេដេតាំង គឺព្រះគ្រីស្ទ ព្រះមស្មេសី។ គាត់ក៏បាននិយាយផងដែរថា ព្រះអង្គគឺជាព្រះរាជបុត្រារបស់ព្រះ។

លុះព្រះយេស៊ូវយាងមកដល់ស្រុកកសោរ ភីលីព ទ្រង់បានសួរពួកសិស្សរបស់ទ្រង់ថា៖
«មនុស្សទាំងឡាយថា ខ្ញុំ ជាបុត្រមនុស្សស នោះជានរណា?» ពួកគេទ្រង់ឆ្លើយថា៖
«អ្នកខ្លះថា ទ្រង់ជាយ៉ូហាន ហាទីសុទ្ធ; អ្នកខ្លះទៀតថា ជាអលើយ៉ា;
ហើយអ្នកផ្សេងទៀតថា ជាយអេមេ
ឬជាព្យាបាលិកម្នាក់ក្នុងចំណោមព្យាបាលិកទាំងឡាយ»។
ទ្រង់មានព្រះបន្ទូលទៅកាន់ពួកគេថា៖ «ចុះពួកអ្នកវិញ ថា ខ្ញុំជានរណា?» សិម្ព័ន
ពាក្យស ទ្រង់ឆ្លើយថា៖ «ទ្រង់ជាព្រះគ្រីស្ទ ជាព្រះរាជបុត្រនៃព្រះដ៏មានព្រះជន្មមរស់»។
ព្រះយេស៊ូវមានព្រះបន្ទូលតបទៅគាត់ថា៖ «សិម្ព័ន ហេយ៉ូណា អើយ អ្នកមានពរហើយ
ដូចជាសាច់ឈាមពុំបានសម្រស់ដូចស្រីដទៃទៀតនោះទេ គឺព្រះវរបិតារបស់ខ្ញុំ
ដល់គង់នៅស្ថានសួគ៌វិញ។ ហើយខ្ញុំក៏ប្រាប់អ្នកដទៃថា អ្នកជាពាក្យស
ហើយខ្ញុំនឹងសង់ក្រុមជំនុំរបស់ខ្ញុំលើចម្បងនេះ;
ទ្រព្យនរកនឹងមិនអាចឈ្នះលើក្រុមជំនុំនោះបានឡើយ។
ខ្ញុំនឹងប្រគល់កូនស្រីនៃគម្ពីរស្ថានសួគ៌ឲ្យអ្នក;
ហើយអ្វីៗទាំងអស់ដែលអ្នកចង់នាំទៅនឹងខ្ញុំ នោះនឹងត្រូវបានចង់នាំទៅស្ថានសួគ៌ដទៃ;
ហើយអ្វីៗទាំងអស់ដែលអ្នកស្រឡាញ់នាំទៅនឹងខ្ញុំ
នោះនឹងត្រូវបានស្រឡាញ់នាំទៅស្ថានសួគ៌ដទៃ»។ ម៉ាថាយ 16:13-19។

តាមរយៈពាក្យស ព្រះវិញ្ញាណបរិសុទ្ធបានបង្ហាញសច្ចកុត្តិសារភាពដ៏ពិតសំខាន់សម្រាប់មនុស្សសម្បូរ
នៃសិបបួនពាន់នាក់ឲ្យយល់។ ទ្រង់បានផ្ទៀងផ្ទាត់នេះទៅប៉ានីយ៉ូ ដល់គីសសោរ ភីលីព។
ប៉ានីយ៉ូជាទីតាំងព្រះវិហារដ៏វិសុទ្ធចម្បងក្នុងការថ្វាយបង្គំគំនាគ
ពីព្រោះក្រិកតំណាងឲ្យលោកិយ
ហើយលោកិយនៃគ្រាចុងក្រោយគឺអង្គការសហប្រជាជាតិ
ដល់ជាតំណាងនៃលើផែនដីរបស់នាគ។ «ទ្រព្យនរក» គឺជាឈ្មោះសម្រាប់ព្រះវិហាររបស់ប៉ាន
ដល់ជាព្រះក្រិកមានរូបជាពពែ។ ព្រះវិហារនោះត្រូវបានសាងសង់នៅមុខរូងភ្នំមួយ
ដល់មានបុរាណទឹកប៉ានីយ៉ូចិត្តនៃកុន្ទនោះ។
បុរាណទឹកប៉ានីយ៉ូបានផ្ទុកផ្ទុកនូវទឹកដល់ទទួលយើងដាន់ ដល់ជានិមិត្តរូបនៃព្រះគ្រីស្ទ។

ឈ្មោះ «យ៉ែដាន់» មានន័យថា «អ្នកចុះក្រោម»
ហើយវាចាប់ផ្តើមដំណើររបស់វានៅតំបន់កូននៃភាគខាងជើងអឺរ៉ុប
ដោយទទួលបានបុរាណសំខាន់របស់វាពីបុរាណទឹកនានានៃភ្នំហ្នឹង
ដល់ជាកំពូលខ្ពស់បំផុតក្នុងជួរភ្នំហ្នឹង ជាកន្លែងដែលមានបុរាណទឹកមួយហៅថា

«ទុររនរក» សុចិត្តនោះ។ ហឺម៉ូន មានន័យថា «ហិសុទ្ធច» ហឺយ «យ៉ែងាន់» មានន័យថា «ចុះកុរោម»។ ទន្ទលយ៉ែងាន់ហូរចេញពីតំបន់ខ្ពង់រាបនៃភ្នំហឺម៉ូន ហឺយចុះតាមផ្ទាល់បុរេរបស់យ៉ែងាន់ នៅទីបំផុតទៅដល់សមុទ្រសុលាប័ន ដល់ជាចំណុចទាបបំផុតលើផ្ទៃនៃដី។

ទឹកដល់ចិញ្ចឹមទន្ទលយ៉ែងាន់ ដល់មានបុរាណចេញពីវិហាររបស់ឋាន ហឺយទីបំផុតទៅដល់ចំណុចទាបបំផុតលើផ្ទៃនៃដី តំណាងឲ្យការចុះមកដល់ព្រះរាជបុត្រានៃព្រះឋានធុរចី នៅពេលដល់ទ្រង់បានចាកចេញពីភ្នំហិសុទ្ធចដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់បំផុត ដើម្បីចុះមកកាន់ «សមុទ្រសុលាប័ន» ដ៏ទាបបំផុតនៃលោកិយនេះ។ ការចុះមករបស់ព្រះគ្រីស្ទទៅស្ថានសួគ៌មកដល់សេចក្តីសុលាប័នលើលើឆ្នាំង ក៏តំណាងផងដែរថា ទ្រង់បានយកសាច់ឈាមរបស់មនុស្សដល់បានផ្តល់កុំចុះមកដាក់លើអង្គុយទ្រង់ ដុបិតដំណើររបស់ទ្រង់ពីស្ថានសួគ៌មកកាន់លើឆ្នាំង ត្រូវបានចិញ្ចឹមដោយទឹកដល់មានបុរាណចេញពី «ទុររនរក»។

សមុទ្រសុលាប័ន មិនត្រឹមតែជាកន្លែងទាបបំផុតលើផ្ទៃដីប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែក៏ជាទីកន្លែងដែលមានជាតិបុរេខ្ពង់ខ្ពស់បំផុតលើផ្ទៃដីផងដែរ គឺបុរេដ្ឋានមហាសមុទ្រផងដែរ។ ការស្វែងរកទីកន្លែងត្រឡប់របស់ព្រះគ្រីស្ទលើលើឆ្នាំង ដូចដល់ត្រូវបានតំណាងដោយសមុទ្រសុលាប័ន គឺជាកន្លែងដែលទ្រង់បានបញ្ចេញជាតិសមុទ្រធម៌ត្រឡប់របស់ទ្រង់ជាមួយមនុស្សជាតិ។

ហឺយគ្រប់គ្រឿងតង្វាយអាហាររបស់អ្នក ត្រូវឲ្យមានអំបិលច្របល់ជាមួយ;
កុំឲ្យអំបិលនៃសេចក្តីសព្វញ្ញរបស់ព្រះនៃអ្នក
ខ្វះពីគ្រឿងតង្វាយអាហាររបស់អ្នកឡើយ។ ជាមួយនឹងគ្រប់ទាំងតង្វាយរបស់អ្នក
នោះអ្នកត្រូវច្បាយអំបិលផង។ លើកលែង ២:៣។

នៅតាមផ្ទាល់ពីបុរាណទឹកនៃភ្នំហឺម៉ូន ទន្ទលយ៉ែងាន់ផ្តល់ដល់កាត់សមុទ្រកាលីឡា ដល់ក៏ត្រូវបានស្គាល់ថាជាបឹងទីបរោស និងបឹងគីនុនរំពេចផងដែរ។ កាលីឡាមានន័យថា «កន្លែងបង្កើន» ឬ «ចំណុចរនេ»។ ទីបរោសគឺជាព្រះនាមរបស់អ្នកគ្រប់គ្រងរូបរាងដល់សុនដ៏តំណាងបន្ទាប់ពីអូហុតុសទូស សេសោ ហឺយដោយសាររូបរាងរបស់បឹង នោះត្រូវបានហៅថា គីនុនរំពេច ដល់មានន័យថា «ពិណ» ឬ «លៀង»។ ចំណុចរនេសម្រាប់មនុស្សជាតិគឺនៅពេលទីបរោស សេសោគ្រប់គ្រង ហឺយព្រះយេស៊ូវត្រូវបានឆ្លង ហឺយពិណទាំងអស់នៅស្ថានសួគ៌ក៏បានស្តាប់សូរដាច់។ សក្ខីភាពខាងភូមិសាស្ត្ររបស់ទន្ទលយ៉ែងាន់ដល់ជាប់ទាក់ទងនឹង «ទុររនរក» ដល់ជាព្រះវិហាររបស់ព្រះឋាននៃភ្នំរិក និយាយអំពីសក្ខីភាពដល់ពេត្រូវបានបុរាណដោយការបំភ្លឺព្រះវិញ្ញាណហិសុទ្ធច។

ការចាប់កំណើតជាមនុស្សរបស់ព្រះគ្រីស្ទ គឺជាការរួមបញ្ចូលគ្នានៃព្រះជាតិ និងមនុស្សជាតិ ដល់បានកើតឡើងនៅពេលដល់ព្រះរាជបុត្រានៃព្រះ បានយកសាច់ឈាមមនុស្សមកលើអង្គុយទ្រង់ ដោយហេតុនេះបានរួមបញ្ចូលព្រះជាតិជាមួយនឹងមនុស្សជាតិ ដូចដល់ត្រូវបានតំណាងដោយទឹកដល់ចេញពីបុរាណផ្ទៃចិញ្ចឹមទន្ទលយ៉ែងាន់។ អ្វីដែលចិញ្ចឹមបុរាណផ្ទៃ គឺទឹកសន្តសិម ភ្នំលៀង និងព្រិល ដល់ផ្តល់កុំចុះហឺម៉ូន

ហើម៉ែនតំណាងឱ្យភ្នំ «បរិសុទ្ធ» គឺជាក្បួនយុទ្ធសាស្ត្រមាត់ខាងលើ។

បទចម្រៀងនៃការឡើងទៅ របស់ដំរីឧ។ មើលចុះ
ការដល់បងប្អូនរស់នៅជាមួយគ្នានៅក្នុងសាមគ្គីភាព នោះល្អណាស់
ហើយគួរឱ្យរីករាយបំផុត! វាប្រៀបដូចជាបុរេដ្ឋមានតម្លៃលើកុហល
ដល់ហូរចុះមកលើពុកមាត់ គឺពុកមាត់របស់អធិបតី
ហើយហូរចុះទៅដល់ជាមួយសម្លៀកបំពាក់របស់គាត់; ដូចជាទឹកសន្តសិរីមន្តភ្នំហើម៉ែន
ហើយដូចជាទឹកសន្តសិរីមន្តដល់ផ្ទះចុះលើភ្នំនានានាស្រីយ៉ូន; ដុបិតនោះទីនោះ
ព្រះយេស៊ូវបានបង្ហាត់ព្រះពរ គឺជាជីវិតអស់កល្បជានិច្ច។ ទំនុកតម្កល់ 133:1-3។

«បុរេដ្ឋមានតម្លៃ» ដល់ហូរចុះតាមពុកចង្កការរបស់អធិបតី
គឺជាបុរេដ្ឋដល់គ្រូរូបនៃបុរេដ្ឋនៃពេលវេលា និងកូនបុរេដ្ឋរបស់គាត់
គ្រូរូបនៃចាក់បុរេដ្ឋតាំងជាបូជាច្បាស់របស់ព្រះ។

ហើយអ្នកគ្រូរូបយកឈាមដល់នោះលើអាសនៈ និងបុរេដ្ឋចាក់តាំង
ហើយបុរេដ្ឋនៃអាសនៈ និងលើសម្លៀកបំពាក់របស់គាត់ និងលើកូនបុរេដ្ឋរបស់គាត់
និងលើសម្លៀកបំពាក់របស់កូនបុរេដ្ឋរបស់គាត់ជាមួយនឹងគាត់ផង
ដើម្បីបិទគាត់បានបរិសុទ្ធ ព្រមទាំងសម្លៀកបំពាក់របស់គាត់ និងកូនបុរេដ្ឋរបស់គាត់
និងសម្លៀកបំពាក់របស់កូនបុរេដ្ឋរបស់គាត់ជាមួយនឹងគាត់ផង។ និក្ខមន៍ 29:21។

ពាក្យសម្លេងសម្តែងសេចក្តីសារភាពរបស់សិស្សទាំងអស់ ហើយដោយការនោះ
គាត់ក៏បានសម្តែងសេចក្តីសារភាពរបស់មួយសន្លឹកស្រីបបួនពាន់នាក់ផងដែរ
ដល់គ្រូរូបនៃចាក់បុរេដ្ឋតាំងជាបូជាច្បាស់ភាពតម្លៃយុទ្ធសាស្ត្រ
ដល់គ្រូរូបនៃលើកឡើងជាទង់សញ្ញា។ «បុរេដ្ឋ» ដល់បានចាក់តាំងអធិបតី
ក៏ដូចជាទឹកសន្តសិរីមន្តភ្នំហើម៉ែន
ហើយក៏ដូចជាទឹកសន្តសិរីមន្តភ្នំនានានាស្រីយ៉ូនផងដែរ។ «បុរេដ្ឋ» និង «ទឹកសន្តសិរីមន្ត»
គឺជាសារដល់តំណាងឱ្យការចាក់បុរេដ្ឋតាំងដោយព្រះវិញ្ញាណបរិសុទ្ធ។

ឱដូចម្តេចអើយ ចូរស្តាប់ ហើយខ្សឹបនឹងនិយាយ; ឱដូចម្តេចអើយ
ចូរស្តាប់ពាក្យចេញពីមាត់ខ្ញុំ។
សេចក្តីបង្កើនរបស់ខ្ញុំនឹងផ្តល់ចុះដូចជាភ្នំលៀង
សុទ្ធទៅរកចាប់ខ្ញុំនឹងស្រក់ចុះដូចជាទឹកសន្តសិរីមន្ត ដូចជាភ្នំលៀងសុរាលលើសម្តែងខ្ញុំ
ហើយដូចជាភ្នំលៀងបង្កអុរលើសម្តែង ដុបិតខ្ញុំនឹងបុរេដ្ឋនោះនាមនៃព្រះយេស៊ូវ
ចូរច្បាស់សេចក្តីអស្ចារ្យដល់ព្រះនិយោជក។ ចៅទីយកថា ៣២:១-៣។

“ទឹកសន្តសិរីមន្ត” គឺជា “គោលលទ្ធិ” ដល់ផ្តល់មកលើភ្នំទាំងឡាយនៃស្រីយ៉ូន ហើយវាគឺជា
“បុរេដ្ឋ” នៃការចាក់តាំង ដល់បង្កបង្កើនមនុស្សមួយសន្លឹកស្រីបបួនពាន់នាក់
ដល់ជាសង្គមរបស់ព្រះនៅចុងច្រុងក្រោយ។ គោលលទ្ធិនោះផ្តល់ចុះដូចភ្នំលៀង
ហើយហូរចុះដូចទឹកសន្តសិរីមន្ត ពីព្រោះវាគ្រូរូបនៃ “បុរេដ្ឋសង្គម”។ វាគ្រូរូបនៃបុរេដ្ឋសង្គម
ពីព្រោះវាស្តែង និងដល់គ្រូរូបស្តាប់ និងព្រឹត្តិការណ៍ពីព្រះឱសថរបស់ទ្រង់
តាមរយៈសង្គមភាពផ្សំប្រមូល ដល់ជាទង់សញ្ញា បុរេដ្ឋសារនៃការយកណែនាំអនុវត្ត
និងការយំយ៉ាងខ្លាំង។

ឱ ដល់របស់អ្នកដល់នាំដំណឹងល្អ នៅលើភ្នំ មានសេចក្តីណែនាំយ៉ាងណា!
គឺអ្នកដល់បុរេដ្ឋសេចក្តីសុខសាន្ត អ្នកដល់នាំដំណឹងល្អអំពីការល្អ
អ្នកដល់បុរេដ្ឋសេចក្តីសង្គ្រោះ អ្នកដល់និយាយដល់ស្រីយ៉ូនថា

«ព្រះរបស់អូនក្នុងសោយរាជ្យហើយ!» ពួកយាមរបស់អូនក្នុងលើកសំឡេងឡើង
ពួកគេនឹងច្រៀងរួមគ្នាដោយសំឡេងតម្លៃយ
ដុបិតពួកគេនឹងយឺតយ៉ាវទាល់ក្នុងកែវទៅវិញទៅមក
នាពេលដែលព្រះយេស៊ូវនឹងនាំសិស្សឡប់មកវិញ។ ចូរផ្ទុះឡើងដោយអំណរ
ច្រៀងរួមគ្នា ឱ ទីកន្លែងហាក់បែកបាក់របស់ក្រុងយេរូសាឡឹមអើយ
ដុបិតព្រះយេស៊ូវមានកម្មសាសនាចិត្តបុរាណសុភមង្គលរបស់ទ្រង់ហើយ
ទ្រង់មានបុរោសលោះក្រុងយេរូសាឡឹមហើយ។
ព្រះយេស៊ូវមានបើកបង្ហាញព្រះហស្តបរិសុទ្ធរបស់ទ្រង់
នាពេលនោះក្នុងកែវដៃគាត់សាសន៍ទាំងអស់
ហើយចុងផែនដីទាំងអស់នឹងយឺតយ៉ាវចេញពីសង្គ្រោះនៃព្រះរបស់យើង។ អសោយ
52:7-10។

ពួកអូនក្រោយនាពេលថ្ងៃក្រោយ ដល់ត្រូវបានគំរាមដោយពាក្យស
ប្រកាសអំពីសេចក្តីសង្គ្រោះ និងសេចក្តីសុខសាន្ត ហើយពួកគេនឹងមានឯកភាពគ្នា
ដុបិតពួកគេនឹងយឺតយ៉ាវរួមគ្នា។ ការនេះកើតឡើងនាពេល
«ព្រះអម្ចាស់នាំសិស្សឡប់មកវិញ»។ ពាក្យហេតុនៃសៀវភៅបកប្រែថា
«នាំគ្នាឡប់មកវិញ» មានន័យថា «បញ្ចេញ»។ នាពេលព្រះអម្ចាស់បញ្ចេញសិស្ស
នោះមានន័យថា សិស្សនឹងចូលរួមចិត្តទៅក្នុងការជាប់យ៉ូ
ដូចដល់ត្រូវបានគំរាមដោយការបែកខ្ចាត់ខ្ចាយ ហើយត្រូវបានបញ្ចេញឡើងវិញ
នាពេលការជាប់យ៉ូនោះបានបញ្ចប់។

ដុបិតព្រះយេស៊ូវមានព្រះបន្ទូលដូចនេះថា
ក្រោយពីគ្រប់ចំនួនចិត្តសិបឆ្នាំនាហិប្រូឡូហើយ
នោះអញនឹងយាងមកសួរសុខទុក្ខអូនក្រោយគ្នា
ហើយនឹងសម្រេចព្រះបន្ទូលល្អរបស់អញចំពោះអូនក្រោយគ្នា
ដោយនាំអូនក្រោយគ្នាឡប់មកកាន់កន្លែងនេះវិញ។
ដុបិតអញស្គាល់គំនិតដល់អញគិតចំពោះអូនក្រោយគ្នា ព្រះយេស៊ូវមានព្រះបន្ទូលថា
គឺជាគំនិតនៃសេចក្តីសុខសាន្ត មិនមែននៃអាក្រក់ឡើយ
ដើម្បីប្រទានឲ្យអូនក្រោយគ្នាមានអនាគត និងសេចក្តីសង្ឃឹម។ ពេលនោះ
អូនក្រោយគ្នានឹងអំពាវនាវរកអញ ហើយអូនក្រោយគ្នានឹងមកអធិស្ឋានដល់អញ
ហើយអញនឹងស្តាប់អូនក្រោយគ្នា។ អូនក្រោយគ្នានឹងស្រវែកអញ
ហើយនឹងយឺតយ៉ាវអញ កាលណាអូនក្រោយគ្នាស្រវែកអញដោយអស់ពីចិត្ត។
ព្រះយេស៊ូវមានព្រះបន្ទូលថា អញនឹងឲ្យអូនក្រោយគ្នារកយឺតយ៉ាវ
ហើយអញនឹងបង្កើនការជាល្អលើរបស់អូនក្រោយគ្នាចេញ
ហើយនឹងប្រមូលអូនក្រោយគ្នាពីគ្រប់ទាំងសាសន៍
និងពីគ្រប់ទីកន្លែងដល់អញបានបណ្តាញអូនក្រោយគ្នាទៅ
ព្រះយេស៊ូវមានព្រះបន្ទូលថា ហើយអញនឹងនាំអូនក្រោយគ្នាឡប់មកវិញទៅកាន់កន្លែង
ដែលអញបានផ្ទេរឲ្យអូនក្រោយគ្នាត្រូវបាននាំទៅជាល្អលើយ។ យេរេមា
២៩:១០-១៤។

ពួកហោរាទាំងអស់កំពុងថ្កុលថ្កើងអំពីគ្នាចុងក្រោយ ហើយនាពេលក្នុងគ្នាចុងក្រោយ
ប្រជានុប្បវត្តរបស់ព្រះអង្គស្ថិតនៅក្នុងការជាប់ជាល្អលើយមួយ
ដល់ត្រូវបានដកឡើងវិញ ដើម្បីបំពេញទីបន្ទាល់នៃព្រះយាករណ៍។

ព្រះបន្ទូលដល់មកដល់យេស៊ូ ពីព្រះយេស៊ូ ដោយមានព្រះបន្ទូលថា៖ «ព្រះយេស៊ូ
ជាព្រះនៃអ៊ីស្រាអែល ទ្រង់មានព្រះបន្ទូលដូច្នេះថា
ចូរសរសេរពាក្យទាំងអស់ដល់យើងនិយាយមកកាន់អូនកុំ ទុកក្នុងសង្រួតមួយ។
ដូច្នេះ មើល ចុងទាំងឡាយកំពុងមកដល់ហើយ នេះជាព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះយេស៊ូ
ដល់យើងនឹងនាំការជាប់ជាល្អលើរបស់បុរសស្រស់វ័យ គឺអ៊ីស្រាអែល និងយូដា
ឲ្យរលាយបាត់បង់ ប៉ុន្តែព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះយេស៊ូ ហើយយើងនឹងផ្លាស់ប្តូរឲ្យ
ឡប់ទៅជាស្រុកដល់យើងបានបុរសរបស់ពួកគេ
ហើយពួកគេនឹងកាន់កាប់ស្រុកនោះ»។ យេស៊ូ 30:1-3។

បន្ទាប់ពីការដកខ្លួនចេញពីប្រទេស ដូចដែលបានដកខ្លួនចេញពីប្រទេស
ហើយដានីយ៍លើឆ្នេរសមុទ្រ អស់មួយមួយមួយមួយ
មីកាអែលបានប្រាប់សាស្ត្រីទាំងពីរឲ្យរស់ឡើងវិញ
ដល់ជាការស្រឡាត់ស្រឡាយរបស់ទ្រង់នៃចុងក្រោយ ហើយនាំពួកគេចូលក្នុងសាមគ្គីភាព ព្រមទាំង
ដាក់បុរសទាំងពីរពួកគេតាមរយៈសារមួយដល់គ្រូបង្រៀនដ៏ស្រស់ស្អាតនៅជុំវិញពិភពលោក។
សារនោះគឺជា «ទីកន្លែងនេះ» នៃភ្នំហ៊ីម៉ូន (ភ្នំហ៊ីម៉ូន) ដល់ចិត្តចម្រើនបុរសពិភពលោក
ដល់បន្ទាប់មកចិត្តចម្រើនយើងនាង។
ការដាក់បុរសទាំងពីរដល់គ្រូបង្រៀនដ៏ស្រស់ស្អាតនោះ
តំណាងឲ្យការដាក់បុរសទាំងពីររបស់ព្រះយេស៊ូ
ដល់បានសម្រាប់ពេលវេលាដល់ទ្រង់បានកុលាយជាព្រះគ្រីស្ទ ដូចដែលពេញលេញបញ្ចប់។

នៅពេលដែលពេញលេញបានសម្រាប់ព្រះគ្រីស្ទថាជាព្រះរាជបុត្រនៃព្រះ
នោះគាត់បានតំណាងឲ្យព្រះគ្រីស្ទទាំងពីរព្រះរាជបុត្រនៃព្រះ និងជាបុត្រនៃមនុស្ស
ដូចដែលគ្រូបង្រៀនតំណាងដោយទីកន្លែង «ទ្រព្យនេះ» ដល់ព្រះចិត្តចម្រើនយើងនាង។ ការសារភាព
របស់ពេញលេញគ្រូបង្រៀនបានបង្កើតឡើងដោយការបំផុសគំនិតនៃព្រះវិញ្ញាណបរិសុទ្ធ
ហើយសេចក្តីពិតនោះ គឺថា ព្រះយេស៊ូជាព្រះគ្រីស្ទ ជាព្រះអង្គគង់លើបានដាក់តាំង
ហើយថាទ្រង់ទាំងពីរព្រះ និងជាមនុស្ស
នេះហើយដល់ព្រះយេស៊ូបានសម្រាប់ថាជាសេចក្តីពិត
ដល់នឹងកុលាយជាចំណុចផ្តាច់ការសង្គ្រោះនឹងរាស្ត្ររបស់ព្រះនៃចុងក្រោយ
ដល់ព្រះគ្រីស្ទបានសន្យាថានឹងទទួលជ័យជម្នះ ពីព្រោះ «ទ្រព្យនេះ»
នឹងមិនឈ្នះលើសេចក្តីពិតនេះឡើយ។

ការពិតគឺថា នៅចុងទី ១១ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ ២០០១
ដូចដែលព្រះយេស៊ូគ្រូបង្រៀនដាក់បុរសទាំងពីរនៅពេលព្រះអង្គទទួលបុណ្យជ័យជម្នះ
ការបោះតុល្យលើមនុស្សសម្បជញ្ញវិស័យប្រទេសនានាក៏បានចាប់ផ្តើម
ហើយនៅក្នុងបុរសគ្រីស្ទនោះ និងមានការខកចិត្តមួយ
ដល់នឹងសម្រាប់រាស្ត្ររបស់ព្រះអង្គនៅចុងក្រោយ
រហូតទាល់តែព្រះអង្គប្រទេសពួកគេឲ្យរស់ឡើងវិញ
ហើយបង្កើនការជាប់ជាល្អលើរបស់ពួកគេឲ្យឡើងវិញ។
ដំណើរការនៃការប្រទេសឲ្យរស់ឡើងវិញ
រួមបញ្ចូលទាំងការបង្កើនបង្កើនរាស្ត្ររបស់ព្រះអង្គឲ្យកុលាយជាកងទ័ពដ៏ខ្លាំងពូកែ
ដល់គ្រូបង្រៀនលើកឡើងជាដាច់សញ្ញា។ ក៏ដូចការនៃការប្រទេសឲ្យរស់ឡើងវិញ
ការសម្រាប់ឲ្យបរិសុទ្ធ ការបង្កើនបង្កើន និងការលើកឡើង
បន្ទាប់ពីការស្ថាប័នតាមផ្លូវផ្សេងៗ គ្រូបង្រៀនបង្កើនខ្លួនដល់ខ្លួនបំប៉ន
និងដានីយ៍លើ ជំពូក ១១ ក៏ដូចជានៅក្នុងបទគម្ពីរផ្សេងៗទៀតផងដែរ។

គឺទៅកាន់ឋានីយ៍មួយ ហើយនៅទីនោះហើយដល់ភ្នំរាបសំពះត្បូងឃ្មុំឈ្មោះបញ្ចូលយ៉ាងជាប់ជានិច្ចអស់កល្បបដានិច្ច។

លុះត្រាតែយើងយល់ដឹងអំពីធម្មនៃដង្កូវនៃសេចក្តីពិតទាំងនេះ នោះទើបយើងអាចទទួលស្គាល់ការបរិកសម្បជញ្ញនៃសេចក្តីពិតដ៏ល្អស្មើគ្នានៅក្នុងសាក្សីរបស់ Caesarea Philippi បាន។ នៅក្នុងខនីបំប៉ងបី នៃដង្កូវនីបំប៉ងមួយ នៃ Matthew ឈ្មោះរបស់ Simon Barjonah ត្រូវបានផ្លាស់ប្តូរទៅជា Peter ដ៏ល្អជាតិមិត្តភក្តិព្រះម្ចាស់មួយសន្លឹកស៊ីប្រូប្រាស់ ដូចដែលបានកត់សម្គាល់ដោយកុនុងអត្ថបទមួយចម្បងៗនេះ។

ការបរិកសម្បជញ្ញនៃខាងគណិតវិទ្យានៃសេចក្តីពិតទាំងនេះនៅក្នុងខតម្ភីរនោះ លើកតម្កកើងព្រះយស្មើថាជា Wonderful Numberer ពីព្រោះមិនត្រឹមតែអាចយល់ Peter ថាជាតំណាងឲ្យមួយសន្លឹកស៊ីប្រូប្រាស់ប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែ Matthew 16:18 ក៏ជាតិមិត្តភក្តិព្រះម្ចាស់គណិតវិទ្យានៃ "phi" ផងដែរ។

មុននឹងយើងពិចារណាអំពីគណិតវិទ្យានៃពាក់ព័ន្ធនឹង "phi" គួរត្រូវបានកត់សម្គាល់ថា "phi" ជាផ្ទុកមួយនៃពាក្យ "Philippi" ដដែលជាឈ្មោះទីពឹងនៃឈ្មោះទាំងពីរបស់ទីក្រុង Panium។ ខ្លីៗបំប៉នបំផុតអត្ថបទសង្ខេបណាមួយ
ព្រះយេស៊ូវបានមានបន្ទូលទៅកាន់ព្រះគ្រូសាសនាហេព្រើរ
ដដែលត្រូវបានកត់ត្រាជាភាសាក្រិក ហើយក្រុមហ៊ុនមកត្រូវបានបកប្រែជាភាសាអង់គ្លេស។
ជំហានទាំងបីនេះបញ្ជាក់អំពីការគ្រប់គ្រងរបស់ព្រះគ្រីស្ទលើព្រះបន្ទូលរបស់ទ្រង់។ នៅពេលពាក្យនេះត្រូវបានពិចារណាជាមួយនឹងបុព្វនុគណិតវិទ្យានៃការគុណទីតាំងលេខៗ
ដ រាបបញ្ជាក់ថា ឈ្មោះ Peter ស្មើនឹងមួយសន្លឹកស៊េរីប្រព័ន្ធពី
ដូចនេះហើយសង្កត់ធ្ងន់លើព្រះយេស៊ូវថា ជាព្រះអង្គគ្រប់លំដាប់អស្ចារ្យ។
នៅក្នុងខណៈដែលនេះផ្ទាល់ ដដែលព្រះយេស៊ូវប្រកាសថា ទ្រង់នឹងសង់ក្រុមជំនុំរបស់ទ្រង់
ព្រះអង្គគ្រប់លំដាប់អស្ចារ្យបានគ្រប់គ្រងដំណើរការបកប្រែ ដើម្បីធានាថា
សេចក្តីពិតដែលតំណាងនៃក្នុងខ្លួនបំប៉នបំផុត នៃព្រះគ្រីស្ទនៃបំប៉នបំផុត
នឹងតំណាងឲ្យនិមិត្តសញ្ញាគណិតវិទ្យានៃ "phi"។

ខ្ញុំបញ្ជាក់ប្រាប់អ្នកដទៃថា អ្នកគឺពិតៗស្រស់ ហើយនរណាដែលមិនដឹងនេះ

ខ្ញុំនឹងសងសារនាចក្ររបស់ខ្ញុំ;

ហើយទុវារនៃស្តេចនរកនឹងមិនអាចឈ្នះលើវាបានឡើយ។ ម៉ាថាយ 16:18។

សាសនាចក្ររបស់ព្រះអង្គគឺ មិនត្រឹមតែត្រូវបានសុំថាបន្ទាន់លើកលែងលទ្ធផល
ព្រះយស្មើគឺជាព្រះគ្រីស្ទ និងថា ព្រះអង្គគឺជាព្រះរាជបុត្រានៃព្រះប៉ូណូណោះទេ
ប៉ុន្តែថែមទាំងលើសចេក្នុងពិតថា ព្រះអង្គគឺជាព្រះបន្ទូល ហើយព្រះបន្ទូលមានបង្កកើត
និងគ្រប់គ្រងគ្រប់សព្វសារពើពន្ធទាំងគណិតវិទ្យា រយោយាករណ៍
និងសន្តានទាំងឡាយរបស់មនុស្សផងដែរ។

នៅក្នុងព្រះអង្គ យើងក៏បានទទួលមរតកមួយដ៏ ងាយស្រួលបានកំណត់ទុកជាមុន សរុបតាមព្រះបំណងរបស់ព្រះអង្គ

ដល់ទុរង្គបុរាណិត្តការទាំងអស់តាមគម្រោងនៃព្រះហឫទ័យរបស់ទុរង្គផ្ទាល់។ អរោស្ស
1:11។

ហ៊ី ដលៃជាញឹកញាប់ត្រូវបានគំណាងដោយអក្សរក្រិក ϕ (phi) គឺជាថេរគណិតវិទ្យាមួយ ដលៃមានតម្លៃប្រហែលស្មើនឹង 1.618033988749895។ ចំនួននេះត្រូវបានស្គាល់ថាជា សមាមាត្រមាស ឬ សមាមាត្រដ៏ទៃវិភាគ។ វាជា «ចំនួនអនិមិត្តក្នុងលំហ» មួយ មានន័យថា វាមិនអាចបង្ហាញជាប្រភាគសាមញ្ញបានទេ ហើយទម្រង់ទសភាគរបស់វាបន្តតទៅដោយអនន្តតាមការកើតឡើងវិញ។

សមាមាត្រមាសមានលក្ខណៈសម្បត្តិគួរឲ្យកត់សម្គាល់ជាច្រើន ហើយបង្ហាញឲ្យយើងឃើញនៅក្នុងបរិបទផ្សេងៗក្នុងគណិតវិទ្យា សិល្បៈ ស្ថាបត្យកម្ម ធម្មជាតិ និងវិស័យដទៃទៀត។ ជាញឹកញាប់ វាត្រូវបានរកឃើញនៅក្នុងរូបរាងធរណីមាត្រ ដូចជាចតុកោណកែង បញ្ចកោណ និងដូដាកាហ្សេរុន ដលៃនោះទីនោះ សមាមាត្រនៃជ្រុងរវាងទីនឹងជ្រុងខាងស្តាំ ស្មើនឹង phi។

ក្នុងសិល្បៈ និងស្ថាបត្យកម្ម សមាមាត្រមាសត្រូវបានចាត់ទុកថា បង្កើតសមាមាត្រដលៃមានសោភ័ណភាពគួរឲ្យពេញចិត្ត។ វាត្រូវបានប្រើដោយសិល្បករ និងស្ថាបត្យករទូទាំងប្រវត្តិសាស្ត្រ ចាប់ពីអរិយធម៌បុរាណរហូតដល់សម័យស៊ីម៉ូន និងលីស៊ីពីនោះ ដើម្បីបង្ហាញនូវភាពស្រស់សំណង់អគារ និងស្ថានភាពសិល្បៈ។ ក្នុងគណិតវិទ្យា សមាមាត្រមាសលេចឡើងក្នុងសមីការគណិតវិទ្យា និងលំដាប់ផ្សេងៗជាច្រើន រួមទាំងលំដាប់ហ៊ីបូណាក់ស៊ី ដលៃក្នុងនោះ ពាក្យនីមួយៗគឺជាផលបូកនៃពាក្យពីរដលៃនោះមុន។ នៅពេលពាក្យក្នុងលំដាប់ហ៊ីបូណាក់ស៊ីកើតឡើង សមាមាត្ររវាងពាក្យជាប់គ្នាគឺជាខិតជិតទៅរក phi។

នៅក្នុងឧទី ១៦:១៨ យើងឃើញតម្លៃគណិតវិទ្យា phi (1.618...)។ ព្រះយេស៊ូវ គឺជាព្រះ «ដលៃផ្ទុកនូវការទាំងអស់តាមព្រះរាជបំណងនៃព្រះហឫទ័យរបស់ទ្រង់ផ្ទាល់» បានគំណត់ដាក់ហត្ថលេខារបស់ទ្រង់ថា ជា Palmoni គឺជា ព្រះដ៏អស្ចារ្យនៃលំហ ឬជាព្រះអ្នករាប់អាថ៌កំបាំង នៅក្នុងភូមិសាស្ត្រព្យាករណ៍ ដលៃគំណត់ទីសមរភូមិនៃព្រះវិហាររបស់ទ្រង់ ទាំងនឹងទ្រវែងនៃកូរោយ។ នៅទីសមរភូមិព្យាករណ៍នោះ តាមរយៈការគ្រប់គ្រងរបស់ទ្រង់លើលំហ ទ្រង់បានគំណាងមួយនៃស្ថេរភាពប្រព័ន្ធនានាដោយ «ពត្យេស» ដលៃឈ្មោះរបស់គាត់ត្រូវបានបង្ហាញពី «ស៊ីម៉ូន» គឺជាអ្នកដលៃស្រាវជ្រាវរបស់សត្រូវព្យាប ទៅជា «ពត្យេស» ដូចនេះហើយ ទ្រង់បានសម្គាល់មួយនៃស្ថេរភាពប្រព័ន្ធនានាថាជាប្រជាសត្រូវនៃ សេចក្តីសញ្ញារបស់ទ្រង់សម្រាប់ថ្ងៃថ្ងៃក្រោយ។

«ថ្មមដា» ដលៃទ្រង់បានផ្ទុកនូវស្ថេរភាពសម្រាប់សង្គមព្រះវិហាររបស់ទ្រង់នោះ គឺជាថ្មមគ្រឹះ ជាគ្រឹះ និងជាថ្មមផ្សេងៗដ៏សំខាន់បំផុតនៃ «ប្រវត្តិវង្ស» ក្នុង លំហើយ ២៦ ព្រោះមានគ្រឹះពិតណាស់ដលៃមិនមែនជាព្រះគ្រីស្ទឡើយ។ ចាប់ពីពិធីបុណ្យផ្សេងៗទៀតរបស់ព្រះគ្រីស្ទ នៅពេលស៊ីម៉ូន «បានឮ» សាររបស់សត្រូវព្យាប រហូតដល់យើងកាន់តែមុខស្រឡាត់ អស់រយៈពេលមួយពាន់ពីររយហុកសិបបួន ក្នុងមួយថ្ងៃព្រឹក មានយញ្ញបូជាពេញពីរ និងពេលល្ងាច លើកលែងតែនៅថ្ងៃថ្ងៃក្រោយនៃមួយពាន់ពីររយហុកសិបបួននោះ ព្រោះនៅថ្ងៃនោះ យញ្ញបូជាពេញល្ងាចបានរួចផុតពីសង្គម ហើយនៅលើយើងកាន់ ព្រះគ្រីស្ទបានសោយទិវង្គតជាតង្វាយទីពីរពាន់ប្រាំរយមកហើយ។

«អ្វីៗទាំងអស់សុទ្ធជាការភ័យរន្ធត់ និងភាពច្របូកច្របល់។
បូជាចារុយហៀបនឹងសម្លាប់យញ្ញបូជា
ប៉ុន្តែកែប្រែបិតមានផលក៏ចុះពីដៃលែងអស់កម្មលាំងរបស់គាត់
ហើយកូនចៀមមានរត់គេចផុត។ គំរូមានជួបសច្ចេកុដីពិតដើមរបស់វា
ក្នុងសច្ចេកុដីស្លាប់នៃព្រះរាជបុត្រារបស់ព្រះ។ យញ្ញបូជាដ៏ធំមានក្បួនផ្សាយរួចហើយ។
ផលរួចលទៅក្នុងទីបរិសុទ្ធបំផុតក្បួនមានប្រើកំចាត់។ ផលរួចមី ហើយមានជីវិតមួយ
ក្បួនមានរៀបចំសម្រាប់មនុស្សទាំងអស់។ មនុស្សជាតិដែលមានហឫ
ហើយពោរពេញដោយទុក្ខពុរយ
មិនចាំបាច់រង់ចាំការយាងមករបស់សម្តេចសង្ឃវេទន៍ឡើយ»។ The Desire of Ages,
757.

«ថ្មមដា» ដល់ទ្រង់នឹងសាងសង់ព្រះវិហាររបស់ទ្រង់លើវា
គឺជាថ្មមគ្រឹះដល់ពួកអ្នកសាងសង់មានបដិសេធ ហើយលេខរបស់វាគឺ «ពីរពាន់ប្រាំរយមុក»។
ក្នុងខុណីមួយខណ្ឌ
ព្រះគ្រីស្ទទ្រង់បង្ហាញព្រះអង្គទ្រង់ថាជាព្រះអម្ចាស់នៃគ្រប់សព្វវិសាមញ្ញ
ហើយនោះពេលដែលទ្រង់ផ្ទុះចុះនោះ ទ្រង់កំពុងឈរ
និងមានព្រះបន្ទូលនោះក្នុងខណ្ឌខ្លីដប់បី ដល់ទីដប់ប្រាំ នៃដានីយ៉ៃលែ ជំពូកទីដប់មួយ។

ខ្ញុំក៏និយាយដល់អ្នកថា អ្នកជាពាក្យស ហើយលើថ្មមដាននេះ
ខ្ញុំនឹងសង់ព្រះវិហាររបស់ខ្ញុំ ហើយទ្រង់នែនស្មោះនឹងមិនអាចឈ្នះវាបានឡើយ។
ម៉ាថាយ 16:18

យើងនឹងបន្តការសិក្សាស្រាវជ្រាវនេះនៅក្នុងអត្ថបទបន្តទៀត។

«ការសម្លាប់ទាំងឡាយជារបស់ព្រះយេស៊ូវជាព្រះនយោបាយរាល់គ្នា;
ប៉ុន្តែអ្វីៗដែលមានប្រើសម្រាប់ដៃនោះជារបស់យើង
និងរបស់កូនចៀមយើងជារៀងរហូត»។ ចូរទិញកថា 29:29។
ព្រះមិនដែលមានប្រើសម្រាប់ដៃដល់មនុស្សឡើយថា
ទ្រង់មានសម្រេចកិច្ចការនៃការបង្កើតយ៉ាងដូចមុនចេញវិទ្យាសាស្ត្ររបស់មនុស្សមិន
នអាចស្រវឹងរកឱ្យយើងអាចកំហែងទាំងឡាយរបស់ព្រះដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់បំផុតបានទេ។
ព្រះចម្លើយបង្កើតរបស់ទ្រង់ មិនអាចឱ្យយល់ដឹងបានដូចជាអត្ថបទភាពរបស់ទ្រង់ដែរ។

«ព្រះជាម្ចាស់មានអនុញ្ញាតឱ្យពន្លឺដ៏បរិបូណ៌មួយក្បួនមានបង្ហាញមកលើពិភពលោក
ក្នុងទាំងក្នុងវិទ្យាសាស្ត្រ និងសិល្បៈ; ប៉ុន្តែ
នោះពេលមនុស្សសង្គមនេះអាចជាអ្នកវិទ្យាសាស្ត្រ
ពិភាក្សាអំពីបុរាណបទទាំងនេះតើវាស្របនឹងមនុស្សប៉ុណ្ណាខ្លះ
ពួកគេនឹងមកដល់សច្ចេកុដីសន្តិដ្ឋានខុសគ្នាជាមិនខាន។
ការសន្មតគំនិតឱ្យយល់ពីអ្វីដែលព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះមានប្រើសម្រាប់ដៃ
បុរាណជាតិមានទោសអ្វីទេ
បុរសបរិសុទ្ធិរបស់យើងមិនផ្ទុយនឹងអង្គហេតុដែលមាននៅក្នុងព្រះគម្ពីរ;
ប៉ុន្តែ អស់អ្នកដែលបោះបង់ព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះ
ហើយស្រវឹងរកការពន្យល់អំពីសុភាព្រះហស្តដៃនៃទ្រង់មានបង្កើត
ដោយផ្អែកលើគោលការណ៍វិទ្យាសាស្ត្រ កំពុងតែសាត់អណ្តូងតែដោយគ្មានផែនទី
ឬភ្នំវិស័យ លើមហាសមុទ្រនៃមិនសុគាល់។ បញ្ញាជនដ៏អស្ចារ្យបំផុតទាំងឡាយ
បុរសបរិសុទ្ធិមិនមានដឹកនាំដោយព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះក្នុងការស្រាវជ្រាវរបស់ពួកគេទេ
នឹងក្លាយជាច្របូកច្របល់ក្នុងការព្យាយាមស្រវឹងរកទំនាក់ទំនងរវាងវិទ្យាសាស្ត្រ

និងវិវរណៈ។ ដោយសារព្រះអង្គគបដក្ខតិក និងសុនាព្រះហស្តគរបស់ទ្រង់
លើសហស្តពិការយល់ដឹងរបស់ពួកគេយ៉ាងខ្ពស់
រហូតដល់ពួកគេមិនអាចពន្យល់អំពីទាំងនេះដោយច្បាប់ធម្មជាតិបាន
នោះពួកគេចោតទុកបុរីគុតិសាស្ត្រព្រះគម្ពីរថាមិនគួរទុកចិត្ត។
អស់អ្នកដទៃសង្ស័យអំពីភាពគួរទុកចិត្តបាននៃកំណត់ត្រាក្នុងគម្ពីរសញ្ញាបាស់
និងសញ្ញាថ្មី នឹងត្រូវនាំឲ្យបោះជំហានទៅមុខមួយទៀត
គឺសង្ស័យអំពីអត្ថបទភាពរបស់ព្រះ; ហើយបន្ទាប់មក
កាលណាបានហត់បង់យុទ្ធការបស់ខ្លួនហើយ
ពួកគេក៏ត្រូវទុកឲ្យតស៊ូបោះកប់នៃលើមុខបុរៈនៃអវិជ្ជមាននិយម»។

«មនុស្សទាំងនេះបានហត់បង់ភាពសាមញ្ញនៃសេចក្តីជំនឿ។
គួរតែមានជំនឿដ៏មាំមួនលើសិទ្ធិអំណាចដ៏ទៃវេរោគនៃព្រះបន្ទូលបរិសុទ្ធជរបស់ព្រះ។
ព្រះគម្ពីរមិនត្រូវឲ្យមនុស្សសយកគំនិតវិទ្យាសាស្ត្ររបស់ខ្លួនមកវាស់វែងឡើយ។
ចំណេះដឹងរបស់មនុស្សជាមគ្គុទ្ទេសក៍ដល់មិនអាចទុកចិត្តបាន។
ពួកសង្ខស័យដល់អានព្រះគម្ពីរដោយមានបំណងចាប់កំហុស
អាចដោយសារការយល់ដឹងមិនគ្រប់លក្ខណៈអំពីវិទ្យាសាស្ត្រ ឬអំពីការបរិកសម្មងដែ
នឹងអះអាងថារកឃើញភាពផ្ទុយគ្នារវាងទាំងពីរ; ប៉ុន្តែ បើយល់ត្រឹមត្រូវ
វាទាំងពីរស្ថិតនៅក្នុងសមសុភពញ្ចេញ។
លោកម៉ូសហេនសរសេរក្រោមការដឹកនាំរបស់ព្រះវិញ្ញាណរបស់ព្រះ
ហើយទ្រឹស្តីភូតពុភវិទ្យាដល់ត្រឹមត្រូវមួយ នឹងមិនដល់អះអាងអំពីការរកឃើញណាមួយ
ដល់មិនអាចផ្គុំគ្នាជាមួយសេចក្តីថ្កុលថ្កងរបស់លោកបានឡើយ។
សេចក្តីពិតទាំងអស់ មិនបាននៅក្នុងធម្មជាតិ ឬនៅក្នុងការបរិកសម្មងទេ
សុទ្ធតែស្របគ្នានឹងខ្លួនវាផ្ទាល់ ក្នុងការសម្មងទាំងអស់របស់វា។»

«ក្នុងព្រះបន្ទូលនៃព្រះ មានសំណួរជាច្រើនត្រូវបានលើកឡើង
ដល់សូម្បីតែអ្នកបុរាណដ៏ជ្រាលជ្រៅបំផុតក៏មិនអាចឆ្លើយបានឡើយ។
ការយកចិត្តទុកដាក់មកលើបុរាណបទទាំងនេះ គឺដើម្បីបង្ហាញឲ្យយល់ឃើញថា
សូម្បីតែក្នុងចំណោមអ្វីៗធម្មតាដែលត្រូវប្រើប្រាស់
ក៏នៅមានអ្វីៗជាច្រើនដល់ចិត្តគំនិតមានកំណត់
នោះមានបុរាណដ៏ល្អឥតខ្ចីអង្គទាំងអស់ក៏ដោយ
ក៏មិនអាចយល់បានពញ្ចេញឡើយ។»

ប៉ុន្តែមនុស្សដទៃមានចំណេះវិទ្យាសាស្ត្រ គិតថា
ពួកគេអាចយល់ដឹងបុរាណរបស់ព្រះជាម្ចាស់ បាននូវអ្វីៗនៃព្រះអង្គបានផ្ទាល់
ឬអាចផ្ទាល់បាន។ គំនិតមួយដល់កំពុងពញ្ចេញនិយមយ៉ាងខ្ពស់គឺថា
ព្រះអង្គត្រូវបានកំណត់ដោយក្រឹត្យវិន័យរបស់ព្រះអង្គផ្ទាល់។
មនុស្សទាំងឡាយមិនតបែបនេះ
ឬមើលរំលងអំពីការមានស្ថាប័នរបស់ព្រះអង្គប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែថែមទាំងគិតថា
អាចពន្យល់អ្វីៗទាំងអស់បាន
សូម្បីតែការបុរិស្ថិតិការរបស់ព្រះវិញ្ញាណរបស់ព្រះអង្គលើចិត្តមនុស្សផងដែរ;
ហើយពួកគេលែងគោរពព្រះនាមរបស់ព្រះអង្គ
ឬក៏ខ្លាចអំណាចរបស់ព្រះអង្គទៀតហើយ។
ពួកគេមិនជឿលើអ្វីៗដែលលើសពីធម្មជាតិទេ
ដោយពុំយល់អំពីក្រឹត្យវិន័យរបស់ព្រះជាម្ចាស់ ឬអំណាចអនុគរបស់ព្រះអង្គក្នុងការ
បំពេញព្រះហឫទ័យរបស់ព្រះអង្គតាមរយៈក្រឹត្យវិន័យទាំងនោះ។

[illegible]

ពួកលោវី ក្នុងបទសរសើរតែមកពីរបស់ពួកគេដែលកត់ត្រានៅក្នុងសង្ឃ័យភាវនាហេមោ
 បានច្បាស់ថា «ទ្រង់ គឺទ្រង់តប្បណ្ណនោះ ជាព្រះអម្ចាស់; ទ្រង់បានបង្កកិច្ចទម្រង់
 គឺជាស្ថានសួគ៌នៃស្ថានសួគ៌ទាំងឡាយ ព្រមទាំងពលបរិវារទាំងអស់របស់វា ផ្លែដី
 និងអ្វីៗទាំងអស់ដែលនៅក្នុងនោះ ... ហើយទ្រង់ទ្រទ្រង់ពួកវាទាំងអស់»។ នហេមោ 9:6។
 ចំពោះលោកិយនេះ កិច្ចការនៃការបង្កកិច្ចរបស់ព្រះបានសម្រេចហើយ។ ឌុបិត
 «ព្រះរាជកិច្ចទាំងនោះបានសម្រេចតាំងពីកំណើតលោកិយមក»។ ហេពេរី 4:3។ ប៉ុន្តែ
 ព្រះចេតនាបស់ទ្រង់នៅតែប្រតិបត្តិក្នុងការទ្រទ្រង់អ្វីៗដែលទ្រង់បានបង្កកិច្ច។
 មិនមែនដោយសារយន្តការមួយ ដែលបានដាក់ឱ្យចលនាមុតងហើយ
 បន្តតប្រតិបត្តិដោយថាពលស្វ័យសមុបត្តិរបស់វាទេ ដែលដឹកចង្វាក់
 ហើយដង្កោមួយតាមដង្កោមួយបន្តតទៅ; ប៉ុន្តែ រាល់ដង្កោមួយ
 រាល់ចង្កាក់បេះដូង

សុទ្ធជាកដៃកសុគុតាងនៃការថែរក្សាដល់គ្រប់សព្វទីកន្លែងរបស់ព្រះអង្គ ដល់នៃក្នុងនូវ «យើងរស់ នៅ ហើយមានសភាពនៅ»។ កិច្ចការ 17:28។ ក៏មិនមែនដោយសារអំណាចសុរិយសម្បត្តិដ៏ល្អ ដល់ពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំ ផងនៃដំបូងក្នុងលំហូររំលងរបស់វា ហើយបន្តចលនារបស់វាដ៏វិញ្ញាណព្រះអាទិត្យ។ ព្រះហស្តរបស់ព្រះដឹកនាំភពទាំងឡាយ ហើយរក្សាវាឲ្យសុចរិតនៅតាមទីតាំងរបស់វា ក្នុងដំណើរដ៏មានលំដាប់របស់វាតាមផ្ទៃមេឃ។ ទ្រង់ «នាំពលបរិវាររបស់វាចេញមកតាមចំនួន ទ្រង់ហៅវាទាំងអស់ដោយឈ្មោះៗ ដោយសារភាពជំនឿទូទាញភាពរបស់ទ្រង់ ពីព្រោះទ្រង់មានកម្មលាំងខ្មាំងពួកវា មិនមានមួយណាហាត់ឡើយ»។ អសោយ 40:26។ ដោយឡែកទូទាញរបស់ទ្រង់ហើយ ដល់រុក្ខជាតិលូតលាស់ សុលីកលចេញ ហើយផ្ការីក។ ទ្រង់ «ផ្សព្វឲ្យសម្លេងដូចឡើងនៃលើក្នុងទាំងឡាយ» (ទំនុកតម្កល់ 147:8) ហើយដោយទ្រង់ ជួរលង្កាន់ទាំងឡាយក៏ត្រូវបានផ្សព្វឲ្យមានផលផង។

«សត្រូវពុទ្ធនៃទាំងអស់ក្នុងពុទ្ធនៃ... ស្រីនៃរកអាហាររបស់វាពីពុទ្ធ»
ហើយសត្រូវមានជីវិតគ្រប់បុរសទេ ចាប់ពីសត្រូវលុបអីតក្នុងបំផុតរហូតដល់មនុស្ស សុទ្ធជតតែ
ដង្កូវអីក្រឡេងរាល់ថ្ងៃនៃលើការថែរក្សាតាមពុទ្ធប្រទ័យដ៏ប្រុងប្រយ័ត្នរបស់ទ្រង់។
ដូចពាក្យដ៏ពិរោះរបស់អ្នកកត់ដៃទំនុកតម្កករៀងថា
«សត្រូវទាំងនេះដាច់ទាំងទាំងអស់គ្នា... អ្វីដែលទ្រង់ប្រទានឲ្យពួកវា ពួកវាក៏ប្រមូលយក៖
ទ្រង់បើកពុទ្ធប្រសូតរបស់ទ្រង់ ពួកវាក៏ពង្រេងដោយសច្ចុតិលុះអ»។ ទំនុកតម្កករៀង 104:20,
21, 27, 28។ ពុទ្ធបន្តទូលរបស់ទ្រង់គ្រប់គ្រងជាតិទាំងឡាយ;
ទ្រង់គ្រប់គ្រងផ្ទៃដីដោយពពក ហើយរៀបចំក្នុងរៀងសម្រាប់ផែនដី។
«ទ្រង់ប្រទានពុទ្ធបន្តទូលដោយចៀម៖ ទ្រង់ហាចស្ថាប័នទឹកកកដូចផែនដី»។ ទំនុកតម្កករៀង
147:16។ «កាលណាទ្រង់បញ្ជូនពុទ្ធប្រសូតរបស់ទ្រង់ មានទឹកយ៉ាងច្រើននៃលើមេ
ហើយទ្រង់ផ្ទុកឲ្យអំពូលហើយឡើងពីចុងផែនដីទាំងឡាយ;
ទ្រង់បង្កកើតផលគេបន្តទ្រង់ជាមួយក្នុងរៀង
ហើយនាំខ្យល់ចេញពីយូលាំងទ្រព្យរបស់ទ្រង់»។ យេរេមា 10:13។

«ពុទ្ធជាមុច្ចាស់ជាមូលដ្ឋាននៃគ្រប់អ្វីទាំងអស់។
វិទ្យាសាស្ត្រពិតទាំងអស់សមស្របនឹងពុទ្ធរាជកិច្ចរបស់ទ្រង់;
ការអប់រំពិតទាំងអស់នាំទៅកាន់ការគោរពបូរគឺបុគ្គលិកចំពោះការគ្រប់គ្រងរបស់ទ្រង់។
វិទ្យាសាស្ត្របច្ចេកវិទ្យាអំពីអស្ចារ្យយុទ្ធមួយដល់ទស្សនៈរបស់យើង;
វាហៅឡើងខ្ពស់ ហើយស្រាវជ្រាវទៅក្នុងដង្កូវដើម្បីប៉ុន្មានពីការស្រាវជ្រាវរបស់វា
វាមិននាំយកអ្វីមួយដល់ផ្ទុយនឹងវិវរណៈដ៏ទៃភាពឡើយ។ ភាពល្អដ៏ខ្ពស់នៃអាចពុយយា
មគ្គទ្រទស្សនៈមិនពិតអំពីពុទ្ធដោយអំពាវនាវទៅកាន់វិទ្យាសាស្ត្រ
ប៉ុន្តែសៀវភៅនៃធម៌ជាតិ និងពុទ្ធបន្តទូលនៃហេតុសាសនា
បំភ្លឺគុណនៃវិញ្ញាណក្ខន្ធមក។ ដូចនេះ យើងត្រូវបាននាំឲ្យយល់ដឹងគំរូពុទ្ធបង្កកើត
ហើយមានសច្ចុតិលុះអីតក្នុងដោយយល់ដឹងក្នុងពុទ្ធបន្តទូលរបស់ទ្រង់»។ Patriarchs and
Prophets, 113–115.